

JUBILEUM Vijfenzestig tuinders op de wachtlijst bij 'Tot ieders genoeg'

De volkstuin is in zestig jaar tot volle bloei gekomen

De moestuin is terug van weggeweest. Hoewel?! De vereniging van amateur-tuinders 'Tot ieders genoeg' locatie Bickershof, al zestig jaar aan de Noorddorperweg in Heemskerk, is nooit weggeweest.

Mitzie Meijerhof
m.meijerhof@mediaduis.nl

Heemskerk ■ Vroeger hadden mensen een volkstuin omdat ze op een flat woonden, of omdat zelf verbouwen goedkoper was dan de groenteboer of supermarkt. Tegenwoordig is de insteek vaak bewuster en gezonder eten. De meeste volkstuinbezitters, jong en oud, zijn gepassioneerde hobbyisten. Ook bij de Heemskerke vereniging.

Hoewel het een rustperiode is bij de tuinen, staat alles er 'mooi' bij. „Kom in de zomer terug, dan is het hier echt op zijn mooist”, aldus de amateurtuinders.

De vereniging is eigenaar van het miniparadijsje aan de rand van Heemskerk. Zij kocht het in 1994 op 20 december voor een symbolisch bedrag van de gemeente. Er staan maar liefst vijfenzestig mensen op de wachtlijst voor een felbegeerd tuintje. Bickershof telt er zo'n 140.

Noorderlicht

De tuinen worden uitsluitend in gebruik gegeven aan inwoners van Heemskerk, Beverwijk, Uitgeest en Vastacrum. Dat is bij de oprichting van de vereniging zo besloten.

Iedereen kent elkaar bij Bickershof. De tuinders delen er lief en leed. Ze vierden jarenlang jubilea en feesten in clubgebouw Het Noorderlicht. De saamhorigheid bleef, maar de tuindersgemeenschap veranderde noodgedwongen met de tijd mee.

Ploegendienst

Odd Wagner is de huidige voorzitter: „In de beginperiode waren er veel mensen die in ploegendienst werkten. De hele dag door was er bedrijvigheid. De 'nieuwe' tuinders werken vaak overdag en het ontbreekt ze aan tijd. Mogelijk zijn ze ook aangesloten bij culturele verenigingen, sporten en hebben kinderen die naar sport moeten. Het leven is tegenwoordig gewoon drukker. Tijden veranderen en daar veranderen we in mee.”

Wie het grote geluk heeft een tuin te kunnen bemachtigen, moet aan de bak. Wel zien waar het schip strandt is er niet bij. Naast de zorg voor je eigen tuin, ben je medeverantwoordelijk voor het hele complex.”

Er zijn tien commissies actief die er gezamenlijk voor zorgen dat Bickershof mooi is en blijft. Wie bijvoorbeeld een kas wil plaatsen, moet een plan indienen bij de bouw- en taxatiecommissie. Er is een controlecommissie die erop

toeziet dat de tuinen netjes zijn. En dat lukt dus al zestig jaar bij Bickershof. In ieders belang en meestal tot ieders genoegen.

Regels

Wagner: „Wie een tuin heeft moet zich aan bepaalde regels houden. Wie zich niet aan de regels houdt, wordt daar namelijk op gewezen. Op een publicatiebord staan nummers van tuinen waar iets is opgemerkt.”

Wie een boom wil kappen moet eerst langs de complexcommissie. „Paden en greppels moeten de leden schoonhouden. Het talud van de slootkant dient kort te worden gehouden, vrij van onkruid en er mag niets in de sloot hangen. Heggen moeten geknipt volgens aangegeven maten en vormen. Alle tuinen hebben aan de voorzijde een border van twee meter. Die moet voorzien zijn van gevarieerde sierbeplanting.”

Gewassen moeten zo worden geplant, dat zij niet, tegen of over de afscheiding van de tuin heen groeien. Hoog opgaande gewassen mogen geen hinderlijke schaduw op de aangrenzende tuin geven. „Ziektebestrijding is natuurlijk ook van groot belang. Zieke bomen of gewassen als de Japanse duizendknoop, moeten direct van het complex verwijderd worden. Er

Odd Wagner kijkt uit naar het voorjaar.

mag alleen goedgekeurde gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt. Bij voorkeur biologisch afbreekbare milieuvriendelijke middelen.”

Die zijn te koop in de winkel Het Praathuis op het complex Bickershof. „Leden kunnen er tegen aan-

trekkelijke prijzen spullen voor de tuin vinden. Van gereedschappen, potgrond, zaaigrond, tuinaarde, meststoffen, groenten, pootaardappelen, bloemen, kruidenplanten, fruitbomen en zaden. Het Praathuis wordt bemand door leden van onze vereniging.”

Tuineigenaren nemen verplicht deel aan het gemeenschappelijke werk. „Het algemeen onderhoud van het complex. Alle werkzaamheden, die voor het onderhoud van het complex nodig zijn. Dat kan bijvoorbeeld bestaan uit een vaste taak of werkzaamheden die wor-

den uitgevoerd in opdracht van de complexcommissie.”

Woningbouw

Landelijk gezien verdwijnen er steeds meer tuinderscomplexen. „De Akermaat ligt zo dichtbij het spoor, dat bouwen niet zal gebeu-

ren en Bickershof is ons eigendom. Wij maken ons geen zorgen. Gelukkig, want de vraag naar tuinen blijft toenemen, terwijl er steeds minder zijn omdat ze plaats moeten maken voor woningbouw. Dat zou een ramp zijn voor onze leden, hun tuinen zijn hun leven.”

FOTO'S RONALD GOEDHEER

Kom in de zomer terug, dan is het hier echt op zijn mooist

'We hebben bijna het hele jaar door verse, biologische groente'

Gina en Giulio Palmas zijn graag op de tuin.

Tachtigers Gina en Giulio Palmas komen oorspronkelijk uit Italië. Hij werkte sinds 1957 als gastarbeider in de mijnen en later bij Hoogovens. Zijn vrouw volgde Giulio naar Nederland in 1963. Ook in hun thuisland hadden ze tuinen en teelden groente en fruit.

„Via collega's hoorden we over de tuinen van Bickershof. Via een tuintje in Uitgeest en daarna bij de Waterkokers, kwamen we hier. Op die andere plekken ging gebouwd worden, daar moesten we voor wijken. Een tuin kiezen was er niet bij, je kreeg er één toegewezen.”

Achter een twee meter diepe bloemenborder heeft het echtpaar fruitbomen en een kas staan met groente.

„We hebben bijna het hele jaar verse groente. Alles biologisch, daar zijn onze kinderen mee groot geworden. Was een krop sla niet meer zo mooi omdat er slakje van had gegeten, dan was dat maar zo.

Je kon de rest van de groente nog prima eten. Het maakt niet uit hoe het eruit ziet.”

Interesse

Er staan onder andere ook rode bessen, blauwe bessen, frambozen, aardbeien, peren en kruisbessen, in tuin van Palmas. „Tomaten en courgettes en nog veel meer groentes kweken we. Het kost allemaal veel tijd, je merkt dat nieuwe mensen zich daarop verliezen. Die hebben helemaal geen tijd, en soms ook geen interesse. Dan komen ze tips vragen, maar als ik dan zie dat ze er niks mee doen is het voor mij klaar. Dan zoeken ze het zelf maar uit.”

Wat het echtpaar mist is de levendigheid van het clubhuis. „Daar is zoveel lief en leed gedeeld, gevierd, er waren danslessen, tentoonstellingen, doopfeesten, bruiloften, jubilea en spelletjesavonden. Het was echt een gemeen-

schap met heel veel vrijwilligers, ook voor achter de bar en in de kantine. Vrijwilliger zijn was in die tijd vanzelfsprekend. Ik ben elf jaar bar vrijwilligster geweest, met heel veel plezier. Het is aan de ene kant jammer dat dat vieren allemaal niet meer mag, maar aan de andere kant hebben de jonge mensen het veel te druk om vrijwilliger te zijn. Zie dan maar een bar of een winkel te bemannen.”

Verrassing

Ondanks veranderde tijden komt het echtpaar nog steeds met veel plezier naar Bickershof. „Het blijft altijd een verrassing hoe gewassen het doen. Wat het weer doet en wat de gevolgen daarvan zijn. Wij zijn echte buiten mensen die nog heel veel plezier aan de tuin beleven en dat zo lang mogelijk zullen blijven doen. Komen jullie in de zomer een keer terug, als alles op zijn mooist is?!”

Tuinder Bas van den Berg doet de tuin tegenwoordig op zijn knieën

Bas van den Berg (88) was erbij toen een landmeter de tuinen bij Bickershof uitzette. Hij sloeg er menig waterput en plantte honderden elzen en berken ter afscheiding.

Oorspronkelijk komt Van den Berg uit de Hoeksche Waard, maar kwam voor de liefde naar Heemskerk. Bickershof was eerst een paardenveldje.

„Zo noemden ze dat stukje grond. Een landmeter kwam de tuintjes uitzetten. Die werden afgezet met hegjes. Ik heb heel veel heggen gezet. Later kwamen daar ook berken bij. Daarnaast heb ik bij misschien wel bijna alle tuintjes een waterput geslagen. Toen alles zich nog moest ontwikkelen was het heel hard werken, maar het verveelde nooit.”

Kunstmest

Bij het complex kwam een winkel. „Ik heb veertig jaar met plezier in

de winkel gestaan. Vooral de verkoop van komkommer-, tomaten- en courgetteplantjes liep goed.”

De tuin bij Bickershof is zijn hobby. „Mijn vrouw had andere hobby's. Ik ben graag op de tuin, bij de fruitbomen en mijn kas. Trouwens, aubergines, die blijven lastig om te kweken.”

Er kwam een clubgebouw bij Bickershof. „We hebben alles met eigen handen gebouwd. Toen die eerste afbrandde, was dat echt een groot drama. Daarna hebben we een stenen gebouw gebouwd. Zelf beton gestort, tegels gezet en gemetseld. Dat ging heel snel.”

Hoogovens

Want Van den Berg regelde voor die klus hulp bij de Koninklijke Hoogovens. „Ik vroeg of er in tijd van overcapaciteit mannen mochten helpen op het complex. Dat was goed, als ze een halve snipperdag op zouden nemen. Als chef

mocht ik ze er extra verlofdagen voor teruggeven. Zo werd het geregeld. Het was in de tijd dat de vrachtwagens van Hoogovens nog zonder nummerbord van en naar de tuin konden rijden.”

Nieuwe tuinders komen in een gespreid bedje, vindt Van den Berg. „Ze bekijken zich op de tijd die een tuin nodig heeft. Tijd om in de winkel of in het clubhuis te staan hebben ze niet. Tijden zijn veranderd.”

Buiten

Van ophouden wil de amateur-tuinder nog niet weten. „Je beweegt, je bent buiten, dat is goed. Tegenwoordig doe ik dat op mijn knieën.”

Wat de tuinder aan oogst teveel heeft, legt hij bij de entree van zijn tuin. „Dit jaar komkommers en pompoenen. Ik kreeg commentaar dat mensen te laat komen omdat zij werken. Ja, dat is dan dus pech hè.”

Bas van den Berg (rechts) geniet nog altijd van zijn knieën.

Tot ieders genoeg

Amateur tuindersvereniging Tot ieders genoeg bestaat uit De Akermaat aan de Zuidermaatweg en Bickershof aan de Noorddorperweg. Beide complexen in Heemskerk hebben een eigen verenigingsgebouw. Het Zuiderlicht aan de Zuidermaatweg, Het Noorderlicht aan de Noorddorperweg. Bickershof heeft een oppervlakte van ongeveer zes hectare en telt 140 tuinen en De Akermaat met een oppervlakte van ongeveer drie hectare en telt 84 tuinen. De tuinen op Bickershof hebben een oppervlakte van ongeveer 300 m² en op De Akermaat tussen de 150 m² en 250 m².